

Technische vragen

Datum indienen: 11 september 2024

Datum politieke avond: 17 september 2024

Agendapunt: Visie op gezondheid 2024-2027

Onderwerp: Visie op gezondheid 2024-2027

Toelichting:

Ruim een jaar geleden zijn schriftelijke vragen S-660 beantwoord¹. In het verlengde van onze vragen van destijds hebben we een aantal technische vragen over de geagendeerde stukken. Daarbij hebben we de volgende achtergrondinformatie verzameld:

- de voorwaarden van de SPUK-regeling (die inzicht geven in de beleidsruimte van de gemeente)²
- het stappenplan van Pharos om de SPUK-regeling te kunnen benutten voor het terugdringen van gezondheidsverschillen³
- de informatie over de landelijke GALA-monitor⁴
- informatie over mogelijkheden en onmogelijkheden om effecten van preventie zakelijk te kunnen beoordelen⁵
- publicaties van de coalitie leefstijl in de zorg⁶.

Verder vinden wij de Rekenkamerbrief n.a.v. de tussentijdse evaluatie sociaal domein d.d. 30 mei 2023⁷ en het rapport (Be)grip sociaal domein⁸ belangrijke documenten om bij de beoordeling van de visie te betrekken.

Vraag/vragen:

1. De "Beleidsnota Visie op Gezondheid" stelt op pag. 2 dat "Preventie problemen kan voorkomen en op langere termijn kosten kan besparen. Daarom zetten we in op preventieve maatregelen die dicht bij inwoners staan....." Tegelijk staat op pag. 9 "Preventie kan problemen voorkomen en op de lange termijn kosten besparen. Kostenbesparing door preventie is wel moeilijk te bewijzen. Als je een probleem voorkomt, weet je nooit of je investeringen te weinig, teveel of precies goed zijn geweest of dat het komt door een andere externe factor."

¹ <https://overbetuwe.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/75858081-fca5-444a-9233-3960c253d1d0>

² <https://www.dus-i.nl/subsidies/brede-spuk-specifieke-uitkering>

³ <https://www.pharos.nl/spuk-regeling/>

⁴ <https://www.loketgezondleven.nl/beleid/gala-spuk/monitoring-gala>

⁵ <https://lifestyle4health.nl/algemeen/de-waarde-van-preventie-verzilveren-hoedan-sroi/>

⁶ <https://leefstijlcoalitie.nl/publicatie/>

⁷ <https://overbetuwe.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/6c9922f2-4c9b-4411-8fe6-ef8ecaef783?documentId=b6a6a70b-3877-42ab-bd84-d956b7c37484&agendaItemId=abdb7d6d-efee-4d96-8ebf-7a75145e85cf>

⁸ <https://overbetuwe.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/c5699d5d-efca-4c7c-b6f6-d7f32bc3332b?documentId=a017a07b-c0cc-4a9e-bdc2-b083d2ffcca7>

Vraag: Hoe verhoudt zich dit tot de analyses van bijv. de IBO Gezonde Leefstijl uit 2016⁹, de analyse van AEF over tekorten in de jeugdzorg uit 2020 (wat de onderlegger is van de hervormingsagenda jeugd)¹⁰, het advies Preventie op waarde schatten uit 2023¹¹ en de recent gepubliceerde Inventarisatie van knelpunten en succesfactoren rondom financiering van leefstijlinterventies¹² ?

Antwoord

De analyses vullen elkaar aan met de conclusie dat er nog geen eenvoudige en eenduidige methode is die preventie goed kan meten. Wel is duidelijk dat beleid bestaande uit samenhangende instrumenten effectiever is dan de toepassing van losstaande instrumenten. We zetten daarbij in op preventieve maatregelen die bewezen [effectief of erkende interventies zijn](#). Denk aan de 'In Balans'-training als valpreventie, JOGG programma of de ketenaanpak Welzijn-op-Recept.

Vraag: Hoe denkt u met wat nu (op dit punt) in de "Beleidsnota Visie op Gezondheid" staat invulling te kunnen geven aan de op 2 juli jl. raadsbreed aangenomen motie¹³ die oproept de baten van preventie in het sociaal domein in de begroting zichtbaar te maken?

Antwoord

De exacte baten van preventieve maatregelen uitrekenen is een ingewikkelde exercitie. Desalniettemin zullen wij proberen dit zo goed mogelijk weer te geven conform de motie M5; daarbij zullen wij de meest recente inzichten betrekken, waaronder het rapport technische werkgroep kosten en baten van preventie <https://open.overheid.nl/documenten/92ad7df5-0b1f-4dcc-b7f1-efb7cd6ee6b5/file>.

2. De "Beleidsnota Visie op Gezondheid" stelt op pag. 3 dat in de startnotitie Visie op Gezondheid Overbetuwe de kaders zijn gesteld voor het lokale gezondheidsbeleid tijdens een bespreking in een rondetafelgesprek.

Vraag: Sinds wanneer stelt de raad kaders via een rondetafelgesprek? Door wie is het verslag waar naar wordt gewezen vastgesteld?

Antwoord

Excuses. De tekst kan een verkeerde suggestie wekken; Er had beter kunnen staan 'input meegegeven' en 'Zie bijlage 3 voor de input van de raad'.

Het verslag refereert aan de input die de raad heeft meegegeven bij de RTGC van 14 juni 2023. Deze input is te vinden in bijlage 3 van de 'Visie op Gezondheid 2024-2027'.

3. **Vraag:** Hoe zijn in de aanpak van de "Beleidsnota Visie op Gezondheid" de tips van Pharos¹⁴ verwerkt? Welke doelstellingen heeft onze gemeente ten aanzien van het terugdringen van gezondheidsachterstanden (voor welke wijken?) en welke interventies worden daartoe (op welke manier) ingezet?

Antwoord

Pharos adviseert een planmatig aanpak met een grondige kennis van de beschikbare data, doelen stellen en monitoren van de doelen. Overbetuwe is bekend met deze adviezen en past ze toe. In bijlage 1 staat de dat genoemd in het Gezondheidsprofiel. De doelen staan per

⁹ <https://archief.rijksbegroting.nl/system/files/12/ibo-gezonde-leefstijl-rapport.pdf>

¹⁰ <https://www.aef.nl/storage/images/Stelsel-in-groei-een-onderzoek-naar-financi%C3%ABle-tekorten-in-de-jeugdzorg.pdf>

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2024/01/17/preventie-op-waarde-schatten-advies-technische-werkgroep-kosten-baten-preventie>

¹² <https://leefstijlcoalitie.nl/wp-content/uploads/2024/09/Eindrapportage-Inventarisatie-financiering-leefstijlinterventies.pdf>

¹³ <https://overbetuwe.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/11d2e616-e8db-48c8-8c80-59c9cff901b1?documentId=2f6ea8ec-e48e-4ef4-a044-6b4e2ee5a17b>

¹⁴ <https://www.pharos.nl/spuk-regeling/>

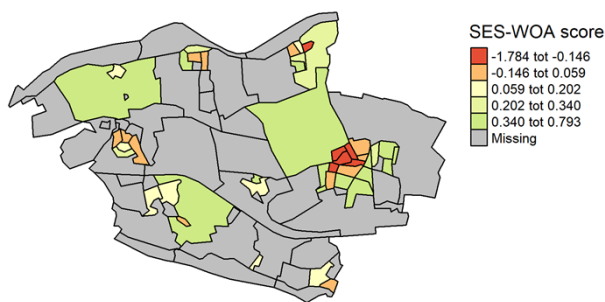
speerpunt genoemd in de blauwe kaders en we geven aan wat we willen bereiken en hoe we dit gaan bereiken. Zie voor monitoren het antwoord op vraag 7.

De Visie op Gezondheid is een integrale aanpak. Om meer gelijke kansen te creëren investeren we meer in de wijken met de grootste gezondheidsverschillen en geven hier prioriteit aan. De aanpak van onze Kansrijke Start, JOGG, GO!, valpreventie en armoede beleid is al gericht op het verkleinen van de gezondheidsverschillen, we gaan dit verder verbeteren en o.a. uitbreiden naar andere aanpakken als preventieve schoollijn en welzijn-op-recept. De doelen zijn passend bij het [Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025](#) en staan geformuleerd in het blauwe kader bij speerpunt 4 Gezonde Sociale Basis.

4. **Vraag:** Klopt het dat figuur 4 met de wijken met de grootste gezondheidsverschillen op pag. 33/34 ontbreekt, terwijl er in het stuk wel naar verwezen wordt?

Antwoord

Dank voor de oplettendheid. Figuur 4 ontbrak helaas in de nota.

5. In het raadsvoorstel staat “De gemeente is financieel afhankelijk van de landelijke SPUK-regelingen voor het voortzetten en borgen van de ingezette koers. We weten niet hoeveel geld er beschikbaar is na 2026.” en “We onderzoeken de borging van de ingezette activiteiten en wachten op het rijksbeleid na 2026.”

Vraag: Hoe verhoudt zich dit tot de financiële paragraaf van het Gezond en Actief Leven Akkoord (pag. 37/38) waarin de incidentele en structurele middelen op een rij zijn gezet?¹⁵ Zijn de structurele middelen die daarin staan voor onze gemeente niet (meer) relevant?

Antwoord

Deze zijn zeker relevant, echter is er geen duidelijkheid na 2026 over de hoogte van de middelen. In tijden van financiële krapte moeten we rekening houden met tegenvallers. VNG en VWS gaan in 2024 verder met elkaar in overleg om te bepalen wat het wegvallen van middelen betekent voor de in gang gezette beweging.

¹⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/01/31/gala-gezond-en-actief-leven-akkoord>

6. In hoofdstuk 3G van het Gezond en Actief Leven Akkoord zijn “de gezamenlijke doelen, beoogde resultaten en acties zijn opgenomen die VWS, gemeenten en zorgverzekeraars” wilden ondernemen over de “domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur”.

Vraag: Kunt u per onderdeel aangeven wat de stand van zaken c.q. de voortgang is in relatie tot onze gemeente en regio?

Antwoord

Zie ook blauwe kader op pagina 7; Regiobeeld en Regioplan Centraal Gelderland. Bij speerpunt 7; Gezonde regionale aanpak is de Regionale Preventie Structuur (RPI) benoemd. Per 1 januari 2025 kan de RPI Centraal Gelderland van start. De GGD Gelderland-Midden heeft opdracht gekregen om de inrichting en instandhouding van een regionale preventie-infrastructuur vorm te geven. De benodigde (bestuurlijke) afstemmingslijnen voor de regionale preventie-infrastructuur zijn belegt bij het RPO Zorg en het BOPG, in ieder geval tot een nieuwe afweging binnen de bredere governance in uitwerking van het regioplan Centraal Gelderland. Voor de inrichting van de regionale preventie infrastructuur zijn SPUK IZA gelden ter beschikking gesteld.

7. **Vraag:** Kunt u de door de gemeente geleverde input voor de landelijke GALA-monitor met ons delen (o.a. de ingevulde vragenlijsten GALA-breed, valpreventie en kansrijke start)¹⁶? Heeft u nog andere gegevens die ons een beeld geeft van de voortgang bij (de doelen van) het plan van aanpak?

Antwoord

In de bijlage de input van Overbetuwe voor landelijke GALA-monitor. Regionaal Preventie Structuur (RPI) gaat een regionale monitor ontwikkelen. Wat ook beschikbaar is [GGDincijfers.nl](https://www.ggdincijfers.nl) en het [Regiobeeld.nl](https://www.regiobeeld.nl).

8. **Vraag:** Kunt u alsnog een reactie geven op de volgende passage uit het gevraagd advies van de Adviesraad Sociaal Domein “Bij de uitleg van de speerpunten wordt er naast veel informatie.... Naar onze mening zijn de speerpunten teveel omvattend en de concretisering (het hoe) is beperkt en in vage termen omschreven. Dit maakt leesbaarheid en uitvoerbaarheid lastig.”?

Antwoord

Zoals in de antwoordbrief staat hebben wij kennis genomen van de zorgen rondom uitvoerbaarheid, beschikbare menskracht en financiering. Deze zorgen hebben ook onze aandacht.

Indiener/fractie:

Antwoord(en) ambtelijke organisatie:

¹⁶ <https://www.loketgezondleven.nl/beleid/gala-spuk/monitoring-gala>